

N-CDI's Lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling

Titel:	N-CDI's Lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling
Soort instrument:	Vragen- en/of invullijst
Doelgroep:	N-CDI/Woorden en Gebaren: baby's tussen 8 en 16 maanden. N-CDI/Woorden en Zinnen: peuters tussen 16 en 30 maanden. Daarnaast zijn de N-CDI's ook bruikbaar bij taalvertraagde en/of taalgestoorde kinderen met een chronologische leeftijd boven dertig maanden en een kalenderleeftijd tussen acht en dertig maanden.
Leeftijdsgroep:	00;08 - 02;06
Auteurs:	Aanpassing en hernormering van de MacArthur CDI's van Fenson et al., 1993 Door: Inge Zink en Maryline Lejaegere
Jaar van uitgave:	2002
Uitgever:	VVL
Taalaspect:	Prelinguïstische communicatie, Semantiek, Syntaxis, Morfologie
Genormeerd:	ja (Vlaams)
Afnameduur:	De lijst wordt thuis door ouders / verzorgers van het kind ingevuld. Het scoren van één lijst duurt ongeveer tien minuten.
Benodigheden:	Oudervragenlijsten, scoreformulier, organigrammen en handleiding N-CDI.
Waar te bestellen:	N-CDI's: Lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling

Extra informatie

In 2002 verschenen de N-CDIs: Lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling (Zink & Lejaegere, 2002a). Een jaar later werden er korte vormen van deze oudervragenlijsten gepubliceerd (Zink & Lejaegere, 2003). De volledige lijsten en de korte vormen bestrijken het leeftijdsbereik van 8 tot

30 maanden. De Nederlandstalige CDI-schalen (N-CDI's) zijn het resultaat van een aanpassing en hernormering van de MacArthur Communicative Development Inventories (Fenson et al., 1993). De N-CDI bestaan uit twee oudervragenlijsten. De N-CDI Woorden en Gebaren, ontwikkeld voor kinderen van 8 tot 16 maanden evalueert woordenschatbegrip, woordenschatproductie en het gebruik van gebaren. De N-CDI Woorden en Zinnen, ontwikkeld voor kinderen van 16 tot 30 maanden evalueert woordenschatbegrip, woordenschatproductie en een aantal aspecten van de grammaticale ontwikkeling. De oudervragenlijst wordt ingevuld door de moeder, vader of verzorger van het kind. De therapeut, die de oudervragenlijst heeft meegegeven, gaat nadien de ingevulde lijst scoren en gebruikt hiervoor het scoreformulier (Zink & Lejaegere, 2002b; Zink & Lejaegere, 2002c). Omdat de lange versie veel inspanning vraagt van de ouders/verzorgers, zijn in 2003 korte vormen van de N-CDI Woorden en Gebaren en N-CDI Woorden en Zinnen uitgebracht. De korte vormen evalueren enkel woordenschatbegrip en woordenschatproductie. De korte lijsten zijn samengesteld op basis van woorden uit de volledige lijsten (Zink & Lejaegere, 2003). Informatie over de aangepaste versies van de CDI's voor verschillende taalgebieden is te vinden op de [CDI website](#).

Doelgroep:

N-CDI/Woorden en Gebaren: baby's tussen 8 en 16 maanden.

N-CDI/Woorden en Zinnen: peuters tussen 16 en 30 maanden.

Daarnaast zijn de N-CDI's ook bruikbaar bij taalvertraagde en/of taalgestoorde kinderen met een chronologische leeftijd boven dertig maanden en een kalenderleeftijd tussen acht en dertig maanden.

Doelstelling:

Een snel in te vullen oudervragenlijst, die als doel heeft een eerste indruk te krijgen van de taalmogelijkheden van een kind.

Taalaspect:

N-CDI/Woorden en Gebaren: woordbegrip, de woordproductie en het gebruik van communicatieve en symbolische gebaren.

N-CDI/Woorden en Zinnen: beoordeling van woordenschatbegrip, woordenschatproductie, syntaxis en morfologie.

Normering:

De definitieve aangepaste N-CDI (lange versie) werden voorgelegd aan de ouders van 1982 kinderen. Er namen geen kinderen uit Nederland deel aan het normeringsonderzoek.

N-CDI/Woorden en Gebaren: 1024 baby's (516 jongens en 508 meisjes) tussen 8;00 en 16;30 maanden.

N-CDI/Woorden en Zinnen: 958 peuters (458 jongens en 500 meisjes) tussen 16;00 en 30;30 maanden.

Voor het normeringsonderzoek zijn ééntalig Nederlandstalige, normaal ontwikkelende kinderen, geselecteerd uit de vijf Nederlandstalige provincies van België: Brabant, Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen (Zink & Lejaegere, 2002a).

Voor de normering van de korte versies zijn 279 ouders van baby's en 929 ouders van peuters geselecteerd uit de vijf Nederlandstalige provincies van België: Brabant, Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen. Het normeringsonderzoek telt ongeveer 30 kinderen (15 jongens en 15 meisjes) per leeftijdsgroep van 1 maand (Zink & Lejaegere, 2003).

Wat de plaats in de kinderrij betreft, werden zowel eerstgeborenen als later geboren opgenomen in de normgroep.

Scoring:

Het scoren van de N-CDI's gebeurt manueel. De totalen voor de diverse secties van de oudervragenlijsten wordt berekend. Alle totalen en bijbehorende percentielen worden genoteerd op het scoreformulier.

Het scoren van de N-CDI-oudervragenlijsten omvat de volgende stappen:

- Manueel tellen van de totalen van elke sectie (ruwe score);
- Overbrengen van de ruwe scores op het scoreformulier;
- Omzetten van ruwe scores in percentielscores;
- De informatie op de oudervragenlijsten en de scoreformulieren kan ten slotte gebruikt worden om een individueel verslag van de communicatieve mogelijkheden van het kind op te stellen of om de scores van het kind te vergelijken met de scores van andere kinderen.

Validiteit:

Samenhang met leeftijd: Voor alle onderdelen van beide delen van de test geeft de factor leeftijd een significant resultaat met een p-waarde kleiner dan .0001 (ANOVA).

Samenhang met verschillende delen onderling: Nagegaan aan de hand van Pearson's correlatiecoëfficiënten. Alle correlaties zijn significant op het .0001-niveau:

N-CDI/Woorden en gebaren:	
Woordenschatbegrip en Woordenschatproductie:	r = .62
Woordenschatbegrip en gebaren:	r = .75
Woordenschatproductie en gebaren:	r = .56
N-CDI/Woorden en zinnen:	
Woordenschatbegrip en woordenschatproductie:	r = .88
Woordenschatbegrip en zinscomplexiteit:	r = .76

Woordenschatproductie en zinscomplexiteit:	$r = .85$
Woordenschatbegrip en woordvormen:	$r = .57$
Woordenschatproductie en woordvormen:	$r = .67$

Gelijktijdige validiteit:

NST (Zink & Lembrechts, 2000) en de RTOS (Schaerlaekens et al., 1993) zijn gebruikt als extern criterium.

Over het algemeen zijn er hoge correlaties tussen N-CDI's en NNST. Voor de jongste kinderen (12-15 maanden) zijn enkel de correlaties tussen Woordenschatbegrip van de N-CDI's en de NNST niet significant. Voor de oudere kinderen zijn dezelfde correlaties hoog en wel significant.

De correlatie tussen de Woordenschatbegrip op de N-CDI/Woorden en zinnen en de Taalbegripsschaal van de RTOS is hoog, net als de correlatie tussen de Woordenschatproductie van de N-CDI en de Taalproductieschaal van de RTOS. Ook de correlatie tussen de Woordenschatproductie van de N-CDI en de subtest Woordenschat van de Taalproductieschaal van de RTOS is hoog.

De N-CDI's evalueren grotendeels hetzelfde als de NNST en de RTOS, namelijk het taalniveau/communicatief niveau van jonge kinderen (Zink & LeJaegere, 2002a).

Predictieve validiteit:

N-CDI/Woorden en gebaren op 12 maanden is een matige voorspeller voor N-CDI/Woorden en zinnen op 18 en 24 maanden en de RTOS op 24 maanden.

Correlatie tussen N-CDI/Woorden en zinnen op 18 maanden en de N-CDI/Woorden en zinnen op 24 maanden is matig tot hoog. Ook de correlatie tussen N-CDI/Woorden en zinnen op 18 maanden en de onderdelen van de RTOS op 24 maanden is matig (Zink & LeJaegere, 2002a).

Betrouwbaarheid:

Interne consistentie is berekend aan de hand van Cronbachs coefficient alfa: N-CDI/Woorden en gebaren: Woordenschatbegrip .99, woordenschatproductie .98, gebaren .98 N-CDI/Woorden en zinnen: Woordenschatbegrip .99, woordenschatproductie .99, woorduiteinden .92, woordvormen .94 en zinnen .96 (Zink & LeJaegere, 2002a)

De interne consistentie van de korte versies werd berekend aan de hand van Cronbachs coefficient alfa. De waarden liggen zeer hoog, zowel voor Woordenschatbegrip (>.98) als voor Woordenschatproductie (>.97) (Zink & LeJaegere, 2003).

Standaardisering:

Semi-gestructureerd. Op de vragenlijsten staat uitgelegd hoe de ouders de vragenlijst moeten invullen. In de handleiding wordt duidelijk beschreven hoe de ingevulde lijsten gescoord en geïnterpreteerd moeten worden.

Evidentie:

-

COTAN beoordeling:

Niet beoordeeld door COTAN.

Tijd van afname:

Het scoren van één lijst duurt ongeveer tien minuten.

Do's and Dont's

- Voor de afname, score en interpretatie heeft men de volgende zaken nodig: oudervragenlijsten, scoreformulieren, organigrammen en handleiding. De oudervragenlijst wordt ingevuld door de moeder, vader of verzorger van het kind. De instructies op de lijsten zijn voldoende om een ouder/verzorger de lijsten adequaat te laten invullen. De deskundige die de oudervragenlijst heeft meegegeven, gaat nadien de ingevulde lijst scoren en gebruikt hiervoor het scoreformulier. Het organigram geeft meer uitleg over de interpretatie van de resultaten. (Zink & Lejaegere, 2002a)

Referenties

- Fenson, L., Dale, P.S., Reznick, J.S., Thal, D., Bates, E., Hartung, J.P., Pethick, S. & Reilly, J.S. (1993). *MacArthur Communicative Development Inventories: User's guide and technical manual*. San Diego: Singular Publishing Group, Inc.
- Schaerlaekens A., Zink, I & Ommeslaeghe, van, K. (1993). *Reynell Taalontwikkelingsschalen: handleiding*. Nijmegen: Berkhout.
- Zink, I. & Lembrechts, D. (2000). *NNST: Nederlandstalige Nonspeech Test*. Leuven/Leusden: Acco.
- Zink, I. & Lejaegere, M. (2002a). *N-CDI's: lijsten voor Communicatieve Ontwikkeling. Aanpassing en hernormering van de MacArthur CDI's van Fenson et al.* Leuven/Leusden: Acco.
- Zink, I. & Lejaegere, M. (2002b). Taalscreening van jonge kinderen door ouder rapportering, N-CDI's: lijsten voor communicatieve ontwikkeling. *Logopedie en Foniatrie* (6): 170-175
- Zink, I. & Lejaegere, M. (2002c). N-CDI's lijsten voor communicatieve ontwikkeling, nieuw instrument voor vroege taalscreening. *Logopedie* (15)2: 23-32
- Zink, I. & Lejaegere, M. (2003). *N-CDI's: korte vormen, Aanpassing en hernormering van de MacArthur Short Form Vocabulary Checklist van Fenson et al.* Leuven/Leusden: Acco.